

UDHËZIM
Nr. 35, datë 12.12.2019

**PËR PËRCAKTIMIN E RREGULLAVE DHE TË STANDARDEVE MBI RAPORTIMIN
DHE MONITORIMIN E ECURISË FINANCIARE DHE JOFINANCIARE TË
KONTRATAVE TË KONCESIONIT/PARTNERITETIT PUBLIK PRIVAT NGA
AUTORITETET KONTRAKTUESE**

Në mbështetje të nenit 104, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të nenit 10, të ligjit nr. 125, datë 10.7.2013, “Për koncesionet/partneritetin publik privat”, të ndryshuar,

UDHËZOJ:

Përcaktimin e rregullave dhe të standardeve mbi raportimin dhe monitorimin e ecurisë së kontratave të koncesionit/partneritetit publik privat nga autoritetet kontraktuese.

QËLLIMI

Qëllimi i këtij udhëzimi është përcaktimi i rregullave standarde, procedurave, afateve që duhet të ndiqen në procesin e raportimit dhe të monitorimit të ecurisë dhe të performancës financiare dhe jofinanciare të kontratave të koncesionit/PPP, nga të gjitha autoritetet kontraktuese. Ky udhëzim është në harmoni me kuadrin ligjor për koncesionet/partneritetin publik privat dhe me ligjin nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

I. TË PËRGJITHSHME

a) Objekt i raportimit dhe i monitorimit nga ana e autoriteteve kontraktuese që zbatojnë dhe monitorojnë kontrata koncesioni/PPP, fushë të përgjegjësisë së tyre, janë të gjitha kontratat e koncesioni/partneritetit publik privat të lidhura në Republikën e Shqipërisë, të cilat janë të publikuara në Regjistrin Elektronik të Koncesionit/PPP.

b) Ky është një udhëzim standard në të cilin përcaktohen: forma, përmbajtja dhe afatet e raporteve periodike të monitorimit (RPM) të kontratave të koncesionit/PPP nga autoritetet kontraktuese, si dhe përmbajtja e raportit vjetor të përmbledhur të të gjitha këtyre kontratave të koncesioneve/PPP.

II. PROCEDURAT PËR PROCESIN E MONITORIMIT

Mbledhja e raporteve të monitorimit të zbatimit të kontratave të koncesionit/PPP

a) Procesi formal i raportimit mbi ecurinë e monitorimit të kontratave koncesionare/PPP kërkon përgatitjen e të paktën 4 raporteve periodike të monitorimit në vit për ecurinë dhe performancën financiare dhe jofinanciare të kontratave të koncesionit/PPP, si dhe të një raportit vjetor monitorimi mbi ecurinë e termave të kontratës së koncesionit/PPP.

b) Format i raportimit të raporteve të përmbledhura të monitorimit do të bëhet sipas¹:

- aneksit nr. 1, “Profil i projektit”;
- aneksi nr. 2, “Ecuria vjetore e termave të kontratës së koncesionit/PPP”;
- aneksi nr. 3, “Ecuria tremujore e termave të kontratës së koncesionit/PPP”;
- aneksit nr. 4, “Monitorimi periodik i risqeve për kontratën e koncesionit/PPP”.

c) Të dhënat mbi ecurinë e kontratave të koncesionit/PPP raportohen nga autoritetet kontraktuese të cilat menaxhojnë dhe monitorojnë këto kontrata.

2. Afatet për dorëzimin e raporteve të monitorimit

Autoritetet kontraktore raportojnë pranë ministrisë përgjegjëse për financat, lidhur me ecurinë dhe performancën financiare dhe jofinanciare (arritja e treguesve/*output*-eve) të secilës prej kontratave koncesionare të tyre. Ky informacion dërgohet me shkrim dhe në rrugë elektronike përkatësisht pranë:

a) Drejtorisë përgjegjëse për Koncesionet/PPP, si vijon:

Brenda datës 10 të muajit pasardhës të periudhës tremujore në monitorim, dërgohet raportimi sipas:

- aneksit nr. 1, “Profil i projektit”;
- aneksi nr. 2, “Ecuria vjetore e termave të kontratës së koncesionit/PPP”;

¹ Anekset nr. 1, 2, 3, 4 janë hartuar dhe sugjeruar nga ekspertët e Bankës Botërore me qëllim thjeshtëzimin e procesit të raportimit nga autoritetet kontraktuese.

- aneksi nr. 3, "Ecuria tremujore e termave të kontratës së koncesionit/PPP";
- aneksi nr. 4, "Monitorimi periodik i risqeve për kontratën e koncesionit/PPP",
bashkëlidhur këtij udhëzimi, si edhe sa herë që kërkohet nga ministria përgjegjëse për financat, lidhur me periudha të caktuara apo specifika eventuale.

b) Sektorit të Menaxhimit të Risqeve Buxhetore:

Informacion sipas udhëzimeve përkatëse për zbatimin e buxhetit.

c) Informacione të tjera

Drejtoria përgjegjëse për koncesionet mund të kërkojë informacion lidhur me procesin e monitorimit sa herë është e nevojshme pranë strukturave të tjera në ministrinë përgjegjëse për financat.

Bazuar në informacionet e germave "a", "b" dhe "c", drejtoria përgjegjëse për koncesionet/PPP, në ministrinë përgjegjëse për financat, koordinon punën me Agjencinë e Trajtimin të Koncesioneve (ATRAKO), Drejtorinë e Analizës dhe Programimit Buxhetor dhe Sektorin e Monitorimit të Risqeve Buxhetore dhe përgatit raportin e vjetor të përmbledhur të vitit paraardhës mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP dhe e paraqet për informacion te ministri përgjegjës për financat.

III. RAPORTI VJETOR I PËRMBLEDHUR I MONITORIMIT

Raporti vjetor i përmbledhur (RVP) është një dokument i ministrisë përgjegjëse për financat që përfshin mbledhjen dhe raportimin e të dhënave të ecurisë dhe të performancës financiare dhe jofinanciare të kontratave të koncesionit/PPP, i cili synon të sigurojë që risqet kryesore fiskale nga kontratat e koncesionit/PPP janë identifikuar dhe raportuar në mënyrë sistematike.

Ky raport përmban elementet si më poshtë:

- Një pamje të përgjithshme të portofolit aktual të koncesioneve/PPP-ve (vlera totale e projekteve me koncesion/PPP, numrin e kontratave, statusin e projekteve dhe burimin e financimit). Gjithashtu, nëpërmjet RVP-së do të sigurohet edhe një rishikim i ndryshimeve në portofolin e PPP-ve (numrin e projekteve me ndryshime të statusit të projektit, vlerat e përditësuara të kontratave nëse ka).

- Një përshkrim të performancës së portofolit të koncesioneve/PPP (statistika mbi treguesit financiarë dhe jofinanciarë të projektit, si: statistika mbi ndërtimin, statistikat specifike të performancës së sektorit etj.). Gjithashtu, në këtë seksion do të paraqitet një përmbledhje e pagesave buxhetore të parashikuara dhe atyre të realizuara sipas PBA-së, si dhe risqet që rrjedhin nga këto kontrata koncesioni/PPP, nëse janë materializuar apo jo, impaktin në buxhetin e shtetit dhe probabilitetin që kanë për të ndodhur.

Ky raport përcillet pranë Drejtorisë përgjegjëse për Menaxhimin e Buxhetit, brenda datës 10 maj të çdo viti buxhetor dhe përbën një aneks të raportit vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit për vitin paraardhës, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor.

IV. TË TJERA

Bashkëlidhur këtij udhëzimi janë:

- aneksit nr. 1, "Profili i projektit";

- aneksi nr. 2, "Ecuria vjetore e termave të kontratës së koncesionit/PPP";

- aneksi nr. 3, "Ecuria tremujore e termave të kontratës së koncesionit/PPP";

- aneksi nr. 4, "Monitorimi periodik i risqeve për kontratën koncesionare/PPP".

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I FINANCAVE DHE EKONOMISË

Anila Denaj

Udhëzime për modelin e monitorimit të koncesionit/PPP

Këto tabela duhet të plotësohen nga autoritetet kontraktuese për çdo kontratë koncesioni/PPP dhe të dorëzohen pranë MFE-së çdo 3 (tre) muaj. Autoriteti kontraktues pritet të ketë plotësojë tabelën e monitorimit në koordinim të ngushtë me Njësinë e Zbatimit të Projektit (NJZP). Lutemi përfshini të gjitha të dhënat aktuale/të planifikuara/të pritura gjatë gjithë periudhës së projektit.

Udhëzime për plotësimin e raportit të monitorimit të projektit

Qelizat e verdha duhet të futen me numra/tekst sipas nevojës.
Qelizat blu duhet të plotësohen me menunë rënëse (Drop-Down menu).

Pyetje dhe përgjigje (Q&A)

Profili i projektit

Si përkufizohet një projekt?

Një projekt përfshin të gjitha kontratat dhe amendimet e saj kundrejt objektivave për ofrimin e shërbimit përmes koncesionit/PPP, por pa përfshirë kontratat e veçanta të mbikëqyrjes. Projektit i monitoruar duhet të ndjekë përkufizimin e projektit të përdorur në bazën e të dhënave Atrako-s.

Cila është vlera e investimit të projektit?

Kjo është kostoja totale e planifikuar e të gjitha shpenzimet në lidhje me ndërtimin për projektin, pa TVSH.

Cila është kostoja totale e planifikuar e projektit për qeverinë?

Kjo është shuma e kontributeve buxhetore të planifikuara aktualisht gjatë gjithë periudhës së projektit, përfshirë TVSH-në.

Raportimet statistikore tremujore dhe vjetore

Si përkufizohet kontributi buxhetor në një projekt të caktuar?

Raporti i monitorimit tregon kontributin e buxhetit nga viti në të cilin ka filluar pagesa e buxhetit për projektin (ose është planifikuar të fillojë). Kontributet e planifikuara duhet t'u referohen pagesave aktuale të buxhetit të pritura nga njësia e zbatimit të projektit (kur është e mundur të koordinohet me departamentin e buxhetit të MFE-së). Pagesat e buxhetit duhet të përfshijnë TVSH.

Si përcaktohen të ardhurat e përdoruesit?

Të ardhurat e vlerësuara të projektit duhet t'u referohen parashikimeve aktuale të të ardhurave të projektit. Të ardhurat e projektit duhet të përfshijë TVSH-në, kur është e aplikueshme.

Si përcaktohen treguesit e kërkesës?

Treguesi i kërkesës duhet të masë drejtimin e të ardhurave për projektin (përdoruesit/njësitë e shërbimit/etj.). Kjo duhet të bazohet në objektiva sasiorë të specifikuar në kontratë. Shembuj:
Për projektet rrugore, treguesit e sugjeruar të kërkesës do të jenë numri i automjeteve/numri i akseve të automjeteve/të ardhurat nga Toll-i.
Për aeroportet, treguesit e sugjeruar të kërkesës do të ishin numri i pasagjerëve/ngarkesave (ton).
Për projektet e hidrocentraleve, treguesi i sugjeruar i kërkesës do të ishte kë e transmetuara në rrjetin e energjisë.
Për inceneratorët, treguesi i sugjeruar i kërkesës është sasia e mbeturinave të përpunuara (ton).

Si janë treguesit e performancës të përcaktuara?

Treguesit e performancës duhet të tregojnë cilësinë e shërbimit të ofruar. Kjo duhet të bazohet në objektiva sasiorë të specifikuar në kontratë. Shembuj:
Për projektet rrugore, treguesit e sugjeruar të performancës mund të jenë zvogëlimi i aksidenteve trafiku, cilësia e trotuarit në rrugë etj.
Për aeroportet, treguesit e sugjeruar të performancës mund të matet nga kënaqësia e pasagjerëve, koha e pritjes, vonesa në fluturime etj.
Për inceneratorët, treguesit e sugjeruar të performancës mund të jenë efektet ndaj ndotjes së mjedisit, energjia e prodhuar etj.

Matrica e riskut

Si duhet të plotësohet matrica e rrezikut?

Mjeti PFRAM Excel (mund të shkarkohet në internet) përfshin pyetje të hollësishme për të ndihmuar të vendosni për plotësimin e matricës së riskut në këtë model raportimi.

Aneksi 1. Profili i projektit	Përshkrimi
Data në të cilën ky aneks është përditësuar (DD/MM/YYYY)	(DD/MM/YYYY) data në të cilën ky aneks është përditësuar.
Emri i projektit	Projekti përfshin të gjitha kontratat e lidhura (duke përfshirë kontratat e veçanta të mbikëqyrjes).
Autoriteti kontraktues	Subjekti qeveritar përgjegjës (ministria e linjës/qeverisja lokale etj.), përgjegjës kryesor në procesin e monitorimit të këtij projekti koncesion/PPP.
Autoriteti kontraktues nr. 2 (n.q.s. ka)	Institucione të tjera qeveritare.
Partneri privat	Emri i SPV-së ose i strukturës tjetër të sektorit privat që bashkëpunon me qeverinë.
Vlera e investimit (shpenzimet në lidhje me ndërtimin, përfshirë TVSH-në)	Të gjitha shpenzimet që lidhen me ndërtimin (përfshirë shpenzimet siç është disenjimi) përfshirë dhe TVSH-në.
Kostoja totale e planifikuar për qeverinë (përfshirë TVSH-në)	Shuma e kontributeve vjetore të planifikuara të buxhetit, përfshirë TVSH-në.
Data e fillimit të kontratës	(DD/MM/YYYY) data e nënshkrimit të kontratës.
Kohëzgjatja (vite)	Planifikimi/ndërtimi/operim/hibrid (pjesa ndërtimore dhe pjesa operative)/joaktive.
Faza e projektit	
Përshkrimi i projektit	Çfarë sektori është? Cili është shërbimi i ofruar nga projekti koncesion/PPP?
	Çfarë asetë përfshin?
	Çfarë ndodh me asetet në fund të projektit? A do t'i transferohen qeverisë apo jo?
Përmbledhja e progresit të projektit	A është projekti në rrugën e duhur? Çfarë po shkon mirë dhe cilat janë fushat me probleme?
	Theksoni arritjet dhe pengesat?
	Theksoni nëse/si/pse faktorët deviojnë materialisht nga: i. plani në nënshkrimin e kontratës; dhe ii. plani nga raportet e mëparshme të monitorimit.
	Theksoni nëse/si/pse plani ndryshon thelbësisht nga raportet e mëparshme të monitorimit.
	A është kontrata në rinegociim? A ka çështje gjyqësore në proces?
	A ka shikueshmëri të qartë në lidhje me pagesat buxhetore?
Risqet kryesore	Përmbledhja e risqeve më të rëndësishme për projektin që mund të materializohen në të ardhmen dhe duhet të monitorohen.
	Përmbledhje e risqeve më të rëndësishme për projektin që janë materializuar tashmë.
	Shihni kategoritë e risqeve në aneksin e matricës së risqeve dhe mjetin PFRAM në internet për të ndihmuar në identifikimin e rreziqeve kryesore.

Aneksi 3: Statistikat tremujore për projektin								
Emri i Projektit								
Data në të cilën aneksi është përditësuar (DD/MM/YYYY)								
			Njësit	Përshkrimi i rreshtit	Komenti nga Autoriteti Kontraktues			Viti Aktual
						Q1 (Janar- Mars)	Q2 (Prill- Qershor)	Q3 (Korrik- Shtator)
								Q4 (Tetor-Dhjetor)
Financimi	pagesa e buxhetit 1 (autoriteti kontraktues 1)	Planifikuar		Pagesat cash të planifikuara nga buxheti (me TVSH)				
		Aktuale		Pagesat cash të kryera nga buxheti (me TVSH)				
	Pagesa e buxhetit 2 (autoriteti tjetër kontraktues, nëse ka)	Planifikuar		Pagesat cash të planifikuara nga buxheti (me TVSH)				
		Aktuale		Pagesat cash të kryera nga buxheti (me TVSH)				
	Të ardhurat nga përdoruesit	Vlersuar		Të ardhurat cash të vlerësuara (me TVSH nëse ka)				
		Aktuale		Të ardhurat cash të mbledhura (me TVSH nëse ka)				
Ndërtim	Progresi i ndërtimeve (% e përfunduar; fundi i periudhës)							
				Vendos "NA" për kontratat e shërbimit				
kërkesa (përdoruesit / shërbimet e ofruara)	Treguesi i kërkesës 1	Vlersuar						
		Aktuale						
	Treguesi i kërkesës 2	Vlersuar						
		Aktuale						
	Treguesi i kërkesës 3	Vlersuar						
		Aktuale						
Performanca (matja e cilësisë së shërbimit)	Treguesi i performancës 1	I kërkuar						
		Aktual						
	Treguesi i performancës 2	I kërkuar						
		Aktual						
	Treguesi i performancës 3	I kërkuar						
		Aktual						

Aneksi 4: Matrica e rreziqeve fiskale për qeverinë nga PPP

Emri i Projektit					
Data në të cilën aneksi është përditësuar (DD/MM/YYYY)					
	Probabiliteti që risku fiskal të materializohet në të ardhmen (I lartë/ I mesëm/ I ulët)	Ndikimi fiskal nëse risku materializohet në të ardhmen (I lartë/ I mesëm/ I ulët)	Klasifikimi i riskut në të ardhshëm në këtë kategori - vlerësimi i rrezikut (I parëndësishëm/ I ulët/ I mesëm/ I lartë/ Kritik)	Koment duke shpjeguar klasifikimin e riskut në të ardhmen në këtë kategori (përfshirë, kur është e mundur madhësinë fiskale të riskut në terma monetarë)	Koment duke theksuar nëse rreziku në këtë kategori tashmë është materializuar (nëse rreziku është materializuar ose është materializuar plotësisht; përfshini ndikimin fiskal nëse është i disponueshëm)
Risku I ndërtimit: vonesat e projektit ose tejkalimi i kostos në fazën e ndërtimit					
Risku i kërkesës: devijimi I kërkesës për shërbim (përdorim) nga parashikimi					
Risku operacional: Projekti PPP nuk është në gjendje të ofrojë shërbimin me cilësinë dhe sasinë e kërkuar					
Risqet financiare: rreziqet që lidhen me luhatjet e kursit të këmbimit, normës së interesit dhe kushteve të tjera financiare					
Risku I forcës madhore: rrethana të paparashikueshme dhe jashtë kontrollit të palëve që e pengojnë koncesionarin të përmbushë kontratën					
Risku I veprimeve negative të qeverisë (MAGA) dhe risku I ndryshimit të ligjit					
Risku I riniegocimit: ndryshim në kontratë me kosto të mundshme fiskale					
Risku I përfundimit para kohe të kontratës: anulimi i projektit					
Risqe të tjera: çdo rrezik tjetër material që nuk bën pjesë në kategoritë e mësipërme					

Përdorni komente për të përshkruar rrezikun që mund të materializohet në të ardhmen. Theksoni nëse një rrezik tashmë është materializuar (pjesërisht ose plotësisht).

Kjo matricë duhet të përshkruajë risqet nga PPP që pritet të merren përsipër nga qeveria.

Shembull: Ky artikull duhet të diskutojë kostot e mundshme shtesë me të cilat Qeveria mund të përballë nëse projekti PPP nuk është dorëzuar me kohë ose ka komplikime të tjera në lidhje me ndërtimin, përfshirë çështjet në lidhje me shpronësimin e tokës, riskun gjeologjik, etj.

Shembull: Ky artikull është i nevojshëm për të nxjerrë në pah klauzolat e kontratës siç janë klauzolat për sasinë minimale të kërkesës / të të ardhurave ose penalitetet nëse kërkesa tejkalon një nivel të caktuar etj.

Shembull: Ky artikull duhet të diskutojë mbi kostot e mundshme shtesë për Qeverinë nëse projekti PPP nuk ofron shërbimin e kërkuar gjatë fazës operative.